

műveltségbeli képet mutattak. Mindkettő hódító úrnép volt, amely birodalmat alapított a meghódított szolganépek bevonásával. Mindkét nép birodalma ősi tradícióit nem a nyugat elképzeléseiben, hanem az erős kelet nagyhatalmú lovasnomád birodalmainak élő emlékeiben bírja. A magyar birodalmi tradíció Attila birodalmára utal (Magyarságtudomány. II. 1. Deér József. A magyar nemzeti öntudat kialakulása). A bolgár királylista Attila fiára, Irnikre vezeti vissza eredetét. Mindkét nép magasértékű lovasnomád műveltség birtokában érkezik Európába, ahol csakhamar szervesen beépül az európai népek egységébe. Mindkét nép felveszi a kereszténységet. Amíg tehát a nyelv és a fajtakép kérdésében csak egyes alkatrészek egyeznek egymással, addig a műveltségbeli háttér, az a közösség, amelyből kiszakadtak, a birodalomalkotó tradíció és az így meg-alapozott történelmi sors messzemenő azonosságot mutatnak fel.

Ha a török veszedelem nem vetette volna vissza a bolgár fejlődést, az azonosság foka még nagyobb volna. A várnai csata nemcsak a magyarság, hanem a bolgárság számára is súlyos veszedelmet jelentett. Néhány századdal később a magyarság is épúgy küzdött fennmaradásáért, mint a bolgárság. A kultúra és az etnikum szorongattatása a bolgároknál a szláv, a magyaroknál a német etnikum megerősödéséhez vezetett. A szláv etnikum azonban oly erősen tört előre, hogy a bolgárság jelenlegi nyelve, a szláv és a régi török vér is már csak sziget-szerűen tartotta fenn magát. A magyarság tehát ősi etnikumában sokkal érintetlenebb maradt. A testvériség teljes élményéhez a dicső mult emlékei vezetnek el.

TÉLI ÁLOM

*A hó keményen ráfeküdt az útra,
Úgy tesped ott, mint lusta állatok,
Körmét, fogát a kérges mélybe fúrta,
És szendereg, pihen. Vigyázzatok,
A fáradt árnyak szerte itt nyugosznak,
Kéken terülnek rá az alvó hóra,
A szél vacogva és halkán motozgat,
Rágyujt egy csendes altatóra.
A jégcsapok bús-gémberedten
Gubbasztanak a házeresz tövén,
A vészna fák ott egyseregben
M megbújnak, nincs többé serény
Eberség, a hold alszik, nincs virrasztás,
Mert mindenekfölött való az alvás.*

Kéry László